

Formanden: Rigsdagsmanden for Sorø Amts Ste. Valgkreds (Frølund) har Ordet for en kort Bemærkning.

Frølund: Jeg vil blot tillade mig en ganske kort Bemærkning i Anledning af, at den sidste ærede Taler gjorde opmærksom paa, at jeg havde glemt Noget af det Skriftsprog, som var bragt under Dmtale, nemlig, at Biskopperne skulle laane Hus. Jeg troer ikke, at de opfatte det paa denne Maade; jeg troer nok, at de ikke laane deres Hus ud, men derimod leie det ud.

Alberti: Den ærede Taler fra Odense Amts 3die Valgkreds (C. E. Møller) vil vistnok give mig Ret i, at der kan være meget forskellige Meninger i de forskellige Lande om, hvorledes Biskopperne skulle gageres, og hvilke Indtægter Geistligheden skal have; men jeg troer, at det er bedst at blive ved de Forestillinger derom, der hidtil have hersket i Danmark, og som ikke blot have været almindelige imellem Folk, men ogsaa ere udtalte i Lovgivningen. Som een af disse Forestillinger om Bispernes Stilling, maa jeg, hvad den ærede Minister end siger, vedblivende paastaae, at 3,200 Rd. er af Lovgivningen fastsat som den normale Gage for Biskopperne i Danmark. Der er nemlig i Danmark syv Biskopper, af hvilke de fem til forskellige Tider, i Kraft af de samme Lovbestemmelser, have staaet paa en Gage af 3200 Rd.; det er Tilfældet med de fire syvste Biskopper og med Biskoppen over Lolland-Falsters Stift, og denne Tilstand har ingenlunde været af kort Varighed; thi jeg troer, at den for dem Alle begyndte i Aaret 1824 og varede indtil Aaret 1850, og, dersom dette ikke skulde kaldes en normal Indretning, at af syv Bisper de fem i en Tid af over tyve Aar, efter en bestemt Lovforskrift, have staaet paa samme Gage, saa troer jeg ikke, at man vil kunne finde nogen normal Gage for nogen Art af Embedsmænd i den danske Stat. Hvad nu Biskoppen over Sjællands Stift angaaer, saa er det ogsaa Reglen, at han skal have fast Gage; dette er bestemt ved en kongelig Resolution af 1733, hvorved der blev tillagt Bispren over Sjællands Stift visse Tiender som ganske særegne Indtægter, og, hvad den syvende af Biskopperne angaaer, nemlig Biskoppen over

Tyens Stift, saa har Lovgivningen for flere Aar siden været færdig med hans Gagering, hvorved ogsaa fast Gage er bleven Reglen. Jeg troer derfor ikke, at man kan sige, at Forholdet for Dieblisset er saaledes betragtet af Lovgivningen og af de lønningsbevilgende Autoriteter, at Bispetienden er henlagt som Gage for Bisperne; det er i Virkeligheden saaledes, at fast Gageringsmaade er det normale. Nu siger den ærede Minister, at, naar man vil gaae noget tilbage i Tiden, saa vil man erindre, at Bisperne lønnes ved Bispetiende, og toge, hvad der kom ud deraf, selv om det var meget Mere end 3,200 Rd., maa skee 5000 eller 10,000 Rd., men den ærede Minister veed Meget vel, naar han gaar langt tilbage i Tiden, at disse Bispetiender ikke ere betragtede som Lønning; de ere ved Reformationen gaaede over til Kronen og bleve Statens Eiendom. Nogle af dem bleve senere bestemte til at skulle afgive Lønningsindtægter for Geistligheden, hvorimod Staten har beholdt de andre og solgt dem til Private. Det er altsaa kun som en Lønningsmaade, at man, i Lighed med hvad der i tidligere Tider er skeet ogsaa i andre Retninger, har henlagt Naturalydelse som Indtægter for Kirkens Embedsmænd; men Lovgivningen, navnlig Christian den Femtes Lov og de Forordninger, der slutte sig hertil, erkende paa det Bestemteste Bispetienderne for at være Statens Eiendom, og derfor siger jeg, at fra Lovgivningens Side har Ministeriet ingen Ret til at fordre Overtskuddet af Bispetienderne som en særlig berettiget Indtægt for Geistligheden. Indbringe Bispetienderne Mere, end Biskopperne behove til deres Lønninger, saa er det et Overtskud til Statskassen fra en særlig Branche, der paa Grund af Tidsforholdene give et Overtskud; dengang Bispetienderne ikke kunde lønne Bisperne, gave de øvrige Geistlige ikke det Manglende til, men man henholdt sig til Statskassen; nu er Forholdet omvendt, men nu vil man ikke lade Statskassen beholde Overtskuddet; man vil ikke lade Hazarden være lige, og det burde man dog. Vi have engang før haft en Bispelønning for her i Thinget, og den passerede igjennem, uden at der var Tale om Forhøielse, eller uden at der blev gjort Dypregning